

VENDÉGLŐSÖK LAPJA

A HAZAI SZÁLLODÁSOK, VENDÉGLŐSÖK, KÁVÉSOK, PINCÉREK ÉS KÁVÉHAZI SEGÉDEK ÉRDEKEIT FELKAROLÓ SZAKKÖZLÖNY.

Megjelenik havonként kétszer, minden hó 5-én és 20-án.

Előfizetési ár:

Épész évre . . . 12 kor. | Félévre 6 kor.
Háromnegyed évre 9 „ | Negyedre 3 „

Laptulajdonos és felelős szerkesztő:

IHÁSZ GYÖRGY.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

I. kerület, Verpeléti-ut 5. szám.
Kéziratok és előfizetések ide intézendők.

A „Jóbarátok“ társaságának diadala.

Az iptartársulatunk kötelékébe tartozó vendéglősök és korcsmárosokból alakult „Jóbarátok“ társasága megalakulása óta már többrendbeli, iparunkat érdeklő javaslatot terjesztett az iptartársulat vezetőségéhez, különösen 1907-ben a budapesti három testvér-iptartársulat egyesülése tárgyában, melyet a választmány azzal tisztelt meg, hogy azt elfogadta s annak alapján a másik két iptartársulatot az egyesülés érdekében meg is kereste.

A „Jóbarátok“ társaságát még sem érte soha olyan dicsőség, oly méltán megérdemelt kitüntetés, mint most, midőn *Mohos Ferencz* e társaság buzgó elnöke a *Glück* Frigyes elnökllete alatt álló anyaipartársulathoz az öreg *Farkas István*nak az iptartársulatok egyesülése tárgyában újabban megirt s minden szakembert teljesen meggyőző érvekben gazdag javaslatát beterveztette.

Ha ezen javaslatból a bortörvény és italmérési illetékekre vonatkozó indítványait tekintetbe vesszük, azok mind oly nagyfontosságúak, hogy italméréssel foglalkozó, bármelyik iptartársulat kötelékébe tartozó kar-társat közvetlenül egyaránt érdekelhet.

Ha ezeket fel sem emlitenénk is, mint a javaslat kimagasló részét — még is ki kell emelnünk — a *tanoncziskolára*, annak *fenntartására*, továbbá a tanoncziskolát sikeresen bevégzett és gyakorlat által is képesítették *el-sőbbsségi jogának biztosítását célzó* indítványát, melynek megvalósítása nem csak a budapesti, hanem a vidéki iptartársulatoknak is kell hogy feladatuk legyen. Ezeket pedig csak egyesült erővel lehet elérni.

Mi akik évek óta azon fáradoztunk, hogy iparunk minden sérelme gyökeresen orvosoltassék, iparunk fejlődése előmozdittassék, a magunk részéről is legmelegebben ajánljuk, hogy budapesti iptartársulataink közös céljaik elérésére mielőbb *egyesüljenek*.

Csak most jelent meg, anyaipartársulatunk június havi hivatalos „Értésítője“, melyben a „Jóbarátok“ társasága megbízásából *Mohos Ferencz* által benyújtott javaslat egész terjedelmében közöltetik.

Nagy örömmel olvastuk ezen hatalmas javaslatot, melyet a választmány további eljárás alapjául szívesen elfogadott s erről az említett hivatalos lap szerint június 24-ikén tartott választmányi ülés jegyzőkönyvének XVI-ik pontja így szól:

„*Mohos Ferencz* írásbeli indítványát, mely szerint megemeltli az iptartársulatok egyesülése végett már egy-izben tett javaslatát és megjegyzi, hogy ugyanezen indítványt a másik iptartársulathoz is benyújtotta, a választmány *tetszéssel és helyesléssel* fogadja s fölötte hosszabb eszmecsere-géd folytatott, melyben indítványozón kívül *Bokros Károly, Kunze Ödön, Jajczay János, Kövári Jenő és Pal-kovits Ede* fejtették ki az *egyesülést pártoló véleményüket*.

Elnök mindezek alapján konstatálja, hogy a választmány az indítványt *nagyon szívesen elfogadja* és kifejti, hogy az ő programja szerint az iptartársulat szervezése a jövőben miként alakulna, végül felsorolja az iptartársulatra váró nagy feladatokat és *számszorosan hangoztatja*, hogy azokat *csak egyesült erővel lehet megoldani*.

A választmány az elnök javaslatához képest a közbenjárásra *Mohos Ferencz* indítványozót kéri fel, a meg-

egyezésre pedig bizottságot küld ki, melynek tagjai: *Kommer Ferencz, Bokros Károly, Frenreisz István, Hack István, Malosik Ferencz, Jajczay János, Pulay Gyula, Kunze Ödön, Pal-kovits Ede, Wilburger Antal* és *Wil-burger Károly* és dr. *Nagy Sándor* ügyész“.

Ebben áll a „Jóbarátok“ társaságának megtiszteltetése s önzetlen működésének elismerése.

Itt említjük meg, hogy *Farkas István* bátyánk éveken át számos vendéglős és korcsmáros rábirt az *iptartársulatunkba* való belépésre. A belépők neveit, hogy mások is felbuzduljanak, lapunk minden alkalommal közölte. Megkérdeztük tőle, hogy a tagok gyűjtésével miért *csupán* a mi iptartársulatunkat támogatja? Erre szíról-szóra a következő kijelentést tette: „*Miután egyedül az anyaipartársulat tart fenn szakiskolát*, a másik két helybeli iptartársulat pedig nem, ezokból az *anyaipartársulatot kell anyagi-lag támogatni*, hogy a szakiskolát fentarthassa és fejleszthesse, mert csak ez által véli elérheti azt, a mit mindhárom iptartársulat egyaránt kíván, hogy iparunk a képzítéshez kötött iparágak közé felvétessek. Egyébiránt kijelentette, hogy mindhárom iptartársulatot tiszteli és nagy-rabecsüli, mert mindegyik egy czélra törekszik, de sajnos, hogy egyesülni nem tudnak.“

Most ismét megkérdeztük tőle, hogy évekig tartó fáradozása által hány tagot gyűjtött az iptartársulatnak? erre azt felelte, hogy százötven-nél többet, ezek közül azonban már sokan vagy elhaltak, vagy elszármaztak, vagy más életpályát választottak, de különben akik általa léptek az anyaipartársulathoz, azok nevei lapunkban mindig közölve voltak.

Schätz József

Telefon 57-22. : sörnagykereskedő : Telefon 57-22.

Budapest, VIII., Práter-u. 47

Károly István főherceg angol Porter sörének főraktára. Dreher Antal sörfőzde részvény-társaság főelárusítója. Az „Első Magyar Részvény Sörfőzde“ főelárusítója.

Jos. Sedlmayr Bierbrauerei zum Franziskaner-Keller A. G. : : müncheni nagy sörfőzde magyarországi képviselője. : :

Ajánlja cégét a tisztelt vendéglős és kávék urak figyelmébe

Szimon István

BUDAPEST, V. Akadémia-utca 7. szám.

Csemege, fűszer, italok, konzervek és sajtok nagykereskedése. — A legtöbb előkelő szálloda, vendéglő és kávéház szállítója. Detail üzletek: Budapest több pontjain. Kárján árjegyzékét. TELEFON 29—60.

Diplomás pinczerek.

Az »Eesti Üjság« tudósítja arra a hírre, hogy az idei nyár kezdetén megint több jogász jelentett pinczérnek, ellátogatott a pinczerek király-utcai szakszervezeti helyiségébe. Ebben az épületben nemcsak a szakszervezeti iroda van, hanem a pinczerek köreihelyisége, klubja is, ahol a pinczerek délután, vagy este, aszerint, ahogy kinek-kinek a szolgálata megengedi, élvezik azt az állapotot, amikor nem másokat kell kiszolgálni, hanem őket szolgálják ki fürgé szaktársak. Nyomban konstatáltuk, hogy a pinczerek vendégnek éppen oly egyszerűnek, keresetlennek, mint bárki közülök és borralvót sem adnak többet.

Elsősorban is azt tudtuk meg, hogy évek óta gyengén áll ennek a szakszervezetnek a dolga. 1905-ben, amikor a szakszervezeti mozgalom virágjában volt Magyarországon, a pinczerek kilenczvenöt százelezi tagja volt ennek a szakszervezetnek, amely természetesen szuverén hatalommal díktálhatta a kávéosoknak a föltételeket és védhette meg a tagjai érdekeit. Később aztán a kávéosok is szervezkedtek és a kávéosok ipartársulata külön munkásközvetítő irodát állított fel.

— Azóta, — panaszolják a szakszervezeti pinczerek — már csak a mesék világába tartozik az a föltéves, hogy a pinczérnek jó dolga, jó jövedelme van. Az a pinczér, aki korábban naponta 15—20 koronát is megkeresett, ma alig keres 5—8 koronát és vannak jól látogatott, forgalmas, nagy körüti kávéházak is, amelyeknek a főpinczére sem keres többet tisztán napi 8—10 koronánál. A kávéosok ugyanis annyi terhet róttak a főpinczerekre, hogy mikor azok reggel csak a lábukat beteszik a kávéházba, már 10—12 korona kiadásuk van újságá, a személyzet kilijére, zsemlyéjére és egyebekre.

— Nincs ebben részük a rossz gazdasági viszonyoknak is? — kérdeztük.

De igen, a gazdasági válság is súlyosan érinti a kávéházakat és a pinczereket. Erre vonatkozóan tájékoztató adatok említjük az egyik neves kávéháznak, amely teljes egy év leforgása alatt éppen annyi sört adott el, mint két éve három hét alatt.

Ezután áttértünk a jogászpinczerek dolgára. A szakszervezetben semmit sem tudnak arról, hogy más foglalkozású emberek az idei nyáron is főmegesebben állottak volna pinczérnek. A pinczérseget is tanulni kell, abba nem lehet máról-holnapra beugrani.

— Egy pohár sört ügyel-bajjal mindenki el tud vinni, de aki egy pohár sört visz — mondották — az még sem pinczér.

Vannak, állandóan vannak egyetemi képzett-ségű pinczerek. A szakszervezetnek ez az idő szerint a következőkről van tudomása:

Az egyik budai kávéházban egész télen át egy jogász volt a szivaros és a ruhatáros, (ez tévedés, mert egy tönkrement földbirtokos volt a ruhatár kezelője);

ugyancsak Budán, a Fehérvári kávéházban van egy pinczér, aki jogvégezt ember; ugy

gondolom, hogy ezalatt Láng Károlyt értették, ki ugyan nem jogvégezt ember, de, mint intelligens embert előkelő modoráért mi is többször megdicsértük, (Szerk.);

a Magyar Szalon-kávéház billiárdmárkőre Dombay, hirneves billiárdművész és nagyképzettsgű ember;

a Terézvárosi kávéház egyik pinczére teknikus volt, szabadalmozott találmánya is van. Ezeket kívül se szeri, se száma azoknak az elhízázott existenciáknak, akik pinczérnek álltak: volt kereskedők, magánhivatalnokok és egyebek, köztük katonatiszt is. Végül van egy tagja a szakszervezetnek, akinek a neve: Felkay István báró. Hátha még Waldburg Ernő bárót is idezámitjuk, nincsen híján a pinczérseget előkelő leszármazottakból sem.

Diákszallók a székesfővárosban.

A nagy lakásszükség, amely a magyar főváros lakosságát évek óta szorongatja, a szobabérlők, tehát első sorban a szegény egyetemi hallgatók lakás-ügyét tette nagyon nyomorúságossá. Látván ezt a főváros vezetősége, a május 24-én Münchenben megtartott diáklakás-ügyi tanácskozára kiküldte Wildner Ödön doktor tanácsost és Ferenczi Imre doktor ügyosztályi szakelőadót, hogy az ott hallottakat itthon értékesítsék.

Az E. U. megkérdezte a konferencia lefolyásáról Ferenczi Imre doktor szakelőadót, aki a következőkben adott fölvilágosítást:

— Hogy az egyetemi hallgatók lakás-ügye nálunk milyen állapotban van, arra azt hiszem legjobban jellemző, ha mindjárt kis statisztikát adok. Az egyik diákegyesületől 1909-ben lakásadatokot gyűjtöttek s ezeket a székesfővárosi statisztikai hivatal föl is dolgozta, 806 diák adatait ismerjük.

Ezek közül négy diák ablaktalan szobában lakott, ezek közül egy nem is magányosan. Két-százhuszonnégy egyablakos szobában, ezek közül százhatvanhat egyedül, százharminchat kettesével és hármasával, hat diák négyesével és ötösével, kettő hatodmagával. Kétablakos szobában tizenketten laktak egyedül, kétszázkilenczven kettesével és hármasával, huszonöt négyesével és ötösével, tizenegy hatodmagával és még többel. Hogy mit jelent ez az állapot a fiatal diák egészségi állapotára, bővebben fejtegetni nem szükséges.

A tídővész csiráit szedi sok magába. De más nagy bajt is, a nemi betegségét. A diáklakásokat a szegényebb néposztályhoz tartozók adják ki. A házban vagy a szomszédban gyakran prosztitúta laktak vagy másféle könnyű erkölcsű nők, akik felügyelet alatt sincsenek. Erről különben szó volt a müncheni konferencián is. Egyik tanár megállapította, hogy a diákság a nemi betegség terén a legméltalányosabb rész a lakosságának. A német viszonyok se sokkal jobbakként, mint a miénk. Egészebb állapotok vannak az angol egye-

temeken, ahol nemcsak az egyetemi épülethez tartozó »colleges«-ekben, hanem a magánlakásokban lakó diákok is felügyelet alatt állanak és a diáktartás megengedése az egyetemi tanács kiváltsága.

— De térjünk vissza a mi állapotainkra. A diáklakás berendezése is nyomorúságos, szegény, izléstelen, a háziak lármája zavarja a tanulásban és sok más apró-cseprő akadály van annak, hogy a diák jól érezhesse magát. Az a kérdés már most, egyéni lakás a helyes vagy a nagy, közös diákszallók? Az egyéni lakásoknak az a haszna van, hogy a diák a társadalomban, a családok között él s ha ezek egészségi szempontból kifogástalanok, már csak azért sem lehet ellenük szólni, mert egyelőre bajos volna annyi diák-szállót létesíteni, amennyire szükség van. Nálunk ezzel a kérdéssel azért is kell foglalkozni, mert az új egyetemi létesítése esetén sürögőss teszi ennek a fontos dolognak a megoldását. Az egyetemeknek kell ezt a kérdést magukhoz ragadni, mint a német egyetemeken történik, ahol — Lipcsében, Berlinben, Göttingában, Königsbergben — egyetemi lakásközvetítő létesítettek.

— Véleményem szerint a diákok lakásnyomorúságát legjobban nagy diák-szállókkal és kisebb diák-otthonok létesítésével lehetne megszüntetni. Nálunk eddig két felekezeti diák-otthon van és egy kisebb társadalmi alapítás. Sokan a Népszállóban keresnek lakást, természetes, hogy itt aránylag keveset lehet elhelyezni s így merül föl a szükség és gondolata egyik közszégi diákszalló építésének, ahol az egyetemi hallgatók szabadsága is meg volna őrizve s a szobák különféle berendezésével lehetővé téve az is, hogy a jobbmódi diák is itt kapjon elhelyezést. Nyáron, amikor a diákok nagyrésze elszéled, rendes, olcsó szállónak is föl lehetne használni. Másik fontos kérdés a női egyetemi hallgatók lakás-ügyének rendezése. A leány-diák helyzete sokkal nehezebb, mint a fiúé. Lakásra sem fogadják el mindenint szívesen, este nem igen mehet egyedül vendéglőbe, a penziók drágák, szóval itt is igazán áldásos lenne a gyors segítség egy külön női diákszalló létesítése által.

A diák-szállók csak akkor tarthatják el magukat, ha 800—1000—1500 személyre vannak berendezve, mert így a kiadások és a bevételek kiegyenlíthetik egymást, míg a kis szállóknál a kiadások olyan arányúak, hogy magukat fönn nem tarthatják.

— A jövő értelmiség színvonaláról, testi-lelki egészségéről van szó s ez nagy dolog, igazán megérdemelné, hogy az egyetemek tanácsa, állam, főváros, városok együttesen valami nagy akciót indítsanak ebben a dologban. Hogy a főváros mikor építi föl az első diákszallót, nem tudom; de figyelemmel kísérjük a kérdés fejlődését, fölhasználjuk e téren a tapasztalok sorozatát, hogy a kellő időben teljesen kész tervezett léphessünk a nyilvánosság elé.

Szent Margitszigeti üditővíz

A legkiválóbb szénsavval telített ásványvíz.

Telefon utján adott rendelések egész nap felvétetnek. Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható. Telefon 36—52.

Mint asztali víz nagyon kellemes, jóhatású, egészség ápoló ital.

A Budapest Szent-Margitszigeti üditő és gyógyvíz kezelője. Bpest, Teréz-körút 22.

Minden jobb fűszerüzletben és vendéglőben kapható. Telefon 36—52.

BORHEGYI F.

borkereskedő

Budapest, V., Gizella-tér 4. (Saját ház)
Pinczék: Budafokon és V. kerület, Gizella-tér 4. szám alatt.

BORHEGYI BOR

Ajánlja a legjobb: francia és magyar pezsgőket, cognacot és likőrt két gyári áron. Belföldi borait az első hírneves bortermelőktől a legutányosabb áron szolgáltatja. — Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesíttetnek.

Előkelő bliccelők.

Mint »Az Est« írja, a budapesti főpinczereknek egy veszedelmes ellenségük van, azok a naggyuri világban forgó s az előkelőségtől szinte megközelíthetetlen gavallérok, akik időnként megmegtisztelik az előkelő szállodákat és éttermeket. Ott rendelnek, esznek-isznak, laknak, a legnagyobb kényelemmel kiszolgálják magukat és végül nem fizetnek.

A világrét sem szabad ezeket összetéveszteni holmi közhírséges kiflibliccelőkkel, vagy az olyan szegény legénykével, akik megisznak egy kávéval vagy megesznek egy kis ebédet, s aztán vagy kimenekülnek a másik ajtón, vagy szegyenkeze bevallják a fizetőnek, hogy nincs egy fillérjük sem és szerényen várják a kirúgást. Oh nem! Az előkelő bliccelők nem babra mennek. Előkelő társaságok lévén, — mert hiszen a legfelsőbb körökben mozognak — tekintélyt szereznek maguknak az elsőrangú szállodák személyzete előtt. Ő közöttük is nem egy gróf és báró van. Eleinte a két-három koronás borralvókat csak úgy ontják. A pinczér bizalmát könnyű megnyerni. Mikor aztán érzik, hogy nyeregen ülnek, kezdik felírni a szoba- és egyéb kontót s a számlázáskor még nagylelkien utasítják a fizetőt, hogy a személyzet között ennyit vagy annyit osszon ki s előkelő kézműdolattal jelzik, hogy: »Majd máskor«.

Egyszerre aztán nyomon nélkül elmaradnak, néha ott felejtik üres bördöndjeiket, de a legtöbb esetben nem mulasztják el, hogy előzőleg a fizetőtől késpénzt is kérjenek. A szállónak és éttermenek többé felé se néznek.

De azért nem bujdosik ki a világból az előkelő bliccelő, másnap már más szállót szerencséslet.

Ebből a fajtából Budapesten van egy légió. Megdöbbenő, hogy egyes szállodai főpinczereknek mekkora kinnlevőségük van a főiri bliccelőkkel. Van olyan főpinczér, akinek 60—70.000 koronája siratja, hogy hitelezett. Megdöbbenőek a summák, de még megdöbbenőbb, hogy milyen előkelő, sőt nem egy esetben főiri családok sarjai szerepelnek a főpinczéri adólistákon.

A főiri bliccelők a legelőkelőbb helyeken kezdik, a belvárosi hotelokban s mikor már mindenütt megtették a magukat, lassankint átternek egyéb hotelok boldogítására.

A főpinczerek most már körülbelül ismerik a legnotóriusabb bliccelőket, de azért meglepetés még mindig érheti egyiket-másikat, ezenkívül ott a rossz követelés, melyben olykor az egész existenciájuk van beletemetve. A főpinczerek országos szövetségében sok panasz hangzott el erről. De nem tudták a dolgot segíteni, mert a cseh-követelés nem igen pörölhető, s ha igen, az ilyen uraktól egy sincs mit elvenni.

Most azonban egy előkelő fővárosi szálloda fizetőpinczérének a kezdeményezésére igen erősen szervezett mozgalom indult meg nemcsak az előkelő bliccelők elleni védekezésre, hanem ha kell, megbélyegzésükre is. Még e hét valamelyik

napján összegyűlnek a budapesti főpinczerek. Meg fognak jelenni kivétel nélkül a legelőkelőbb hotelok alkalmazottai is. Ertekezlet lesz, melyben javaslatot tesznek, hogy egy központiilag működő nyilvántartó utján indexre veszik az előkelő bliccelőket.

A nyilvántartó ezután minden egyes főpinczérnek elküldi ezt a listát, melyben nemcsak az indexre vett név, hanem az illető ur ismertetőjelei és cseh-csinálási módszere is bele van írva, úgy hogy a főpinczéréség jóelőre óvakodhatik. A mostani adókat felszólítják a fizetésre, sőt méltányos terminust is adnak nekik; de ha ez nem tartának, akkor újonnan megindítandó szakközölynyükben hivatalosan nyilvánosságra hozzák a neveket. Ezeknek azután tilos lesz hitelezni.

Pályaudvarok rendezése.

Még mindig a drezdai főpályaudvar hatása alatt állok s mint látomány tűnik fel »leki szemem« előtt e nagyaránju kolosszusa a száz városnak, még most is, hogy régi témám, a budapesti pályaudvarok rendezéséről szólok.

Pedig a 65 millió márkás drezdai pályaudvarnak megoldása csakis műszaki és városrendezési szempontból figyelemre méltó; építőművészeti szempontból bizony a mi sokat ócsarólt »Keletink« sokkal bájosabb, művészebb. Nagyon is vásárcsarnoki architektúrája van, mert a külföldi vásárcsarnokok legtöbbször egyenlő uniformizáltak, mint a mieink.

De eltekintve ettől, bizvást követhetőek egy ocsó és kiadós, mindenek fölött szép és praktikus pályau- és városrendezés mintájánál. Nem beszélve most az építendő új központi pályaudvarról, mely ugyis csak a messze jövő zenéje, egy igazi s már a közel jövőben megvalósítható pályaudvar és városrészes rendezés azonban kézenfekvő, könnyen megvalósítható példáját szolgálja, és pedig a nyugati pályaudvar és környékének városi és vasúti közlekedésének átalakításánál.

A Podmaniczky-utca külső, körüton túl részének rohamos, nagyaránju fejlődésének, nemkülönben a Váci-ut, Lehel-utca s a VI. ker. ezen egész környékének gátul szolgál az ott elhúzódó máv. pályau egész vonala.

Azt hiszem nincs pesti ember, ki ebben nekem igazat ne adna. Csak egy pillantás a környékre s nyomban kiáltóan szembetűnő, mily abnorm visszás az egész tömb alakulata, mily ártírhettelen s mégis, mily régóta elhanyagolt. Sokkal fontosabb e részeknek végleges és csinos rendezése, mint az új központi pályaház kérdése.

Ez ugyis csak néhány érdekelt óhaja, e városrészes megoldása azonban egy a főváros, mint az államvasutakra is jótékonyan hat s hosszas lidérc nyomástól szabadítja meg az illetékes köröket is.

A pályatesten keresztül ma csak a Ferdinánd hid lomhán és izlettelenül terjeszkedő tömege

bonyolítja le a ma már nagy forgalmat a síkátorszerű s büntényekre kiválóan alkalmas alagutórol nem beszélve, ez csak a gyalogközlekedést szolgálja és igazi szeggyene a fővárosnak.

Mikor Sztérényi a nyugati pályaudvar stílusátlan postaépületét ide helyezte, egy kedves s az egész környéket szépitő kellemes parkot dobta álodalat, hogy egy ormóttan fiók-pályaudvarral ékeltelensék el a környéket, fokozva a közlekedési zavart még torlóbb forgalmi szaporlattal.

Közben megépítették, sőt még most is építik a rákosi máv. raktrák és műhely telepet, de a régi tömb még mindig ott van cztálatlanul, csu fel, néhány mellékintézménnyel szaporodva. Ott füstölök és fertőzik meg tovább is a levegőt a szénraktárak s holt várossá tesznek egy különben szép jövőre predestinált területet.

Pedig a nyugati forgalmát azon a helyen szépen és kényelmesen fel lehet használni, sőt fejleszteni és bővíteni is, ha egy kis áldozatkészséggel, de annál több szépérzéssel a jövőnek is tevékenykedének az »illetékesek«!

Sőt, amint azt alább levezetem, a környék helyesiránju rendezése az első befektetés és áldozatot gyönyörűen kamatoztatná. Es pedig nem kellene más, mint a mai pályatestet, már az állomási részen felemelni kissé és a mostani pénzár csarnokot gyönyörű lépcsőcsarnokká, hozzájáróvá átalakítani, ami könnyen és olcsón keresztülíthető, mert pusztán 14—16 lépcsősről kellene beiktatni, a csarnok padlószintje is felemelendő volna, a pénzárakat oldalt elhelyezendő, a váróterem szintén közvetlenül a csarnok mellé, míg a málházok valamivel hátrább kerülének. Az épület átalakítás és elrendezés ezen részletezését nem folytatom, csekély genialitással is már könnyen és takarékosan megvalósítható.

Az így felemelt pályatest, már némi csekély és lassu, de egyenesen emelkedéssel folytatódna az állomáson kívül, míg a mellette és alatta tervezendő ut ugyancsak csekély eséssel lenne közvetlenül egyggyé a Váci-ut, illetve a Lehel-utczával.

Hogy azonban a minden áron aggályoskodók és ellenmondók már gondolatukban megnyugtassam, sietek hozzátenni, hogy a tulajdonképeni hídszerű pálya ezen lassu emelkedése az Izabella-utca körül kezdődne és folytatódna a Városliget felé modernné váit állatkerünkön keresztül, minek szép parkfejlesztést biztosítana a kórház felé.

A Vörösmarty-utczánál már gyalogközlekedés válna lehetővé, közvetlenül a külső Lipótvároossal, a terület ezen része idáig bérházak céljaira lenne szépen felhasználható, azon tul gyönyörű park szegélyezése a pálya alját és fogná fel a füstöt, kormot, ellátva szókó kutakkal; az Izabella-utczánál a kocsiközlekedés bonyolítható le a pályahíd alatt a Váci-uttal, míg a Felső erdősor, illetve Sziv-utczától villasorok tennék hasznossá és széppé a területet az Árnautig; közben utakkal a felemelt pálya alatt. Az állomás és posta könnyen összekapcsolható egy kibővített 11 sínpáru nagy állomással, míg a pá-

TOKAJI BORTERMELOK TÁRSASÁGA R.I. TOKAJ

ELNÖK: WINDSCH-GRAETZ LAJOS HERCZEG.

Gyógyaszu, szamorodni és asztali bo-

rai feilümluhatatlanok. Kapható mindenütt.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld.

Központi iroda:

Budapest, VI. ker., Teréz-körut 25. sz.

PÉCZELY ANTAL ásványviz-nagykereskedő A Szántói savanyuvíz főraktára

BUDAPEST, II., MARGIT-KÖRÜT 50—52. TELEFON 40—97.

Iga Podmanicz-utcai részén szakaszonként 9, majd 5 súpárrá zsugorodnék.

E súpárok nem egy testen, de két külön hídon haladnának, szabad levegőt hagyván közben az alsó utvonálnak.

De ösztöni szölvá szeretném, ha a Nyugatiúti bele csatloljuk az építendő, de a városban kívül elhelyezendő központi pályaház közlekedő hálózatába; közvetlenül csak a bécsi és temesvári vonalat, továbbá a környékbeli kiránduló zónát szolgálja. Így e terv még könnyebben valósítható meg a változó módon. Alapul szolgálhatna a városi nagyvasutnak.

A pályázat tervem szerint, nem mindenütt lenne vasszerkezetű hidalak, de helyenként — ott ahol alatta nincs utvonat keresztje — humuszozott töltésen, fenyvesektől övezett; lejtő között haladna, amint azt a park illetve villasor kívánná s csak ott, hol a közlekedés kívánna, térne át a híd szerkezetre. Azt hiszem, ezzel nyerne a máv. is, meg a főváros is, és nincs sehol megírva, hogy a két tényleg ne legyen egymással harmóniában. — Természetesen első sorban a szén- és raktártelepeket, valamint műhelyházakat kellene tényleg elhelyezni, de egyszer már véglegesen.

A máv. nyeresége egyébtől eltekintve, a felszabadult telkek eladásából származna, míg a fővárosnak szép fedezetet nyújtana arra, hogy kuláns legyen a máv.-hoz. — Mindenesetre a legnagyobb áldozatot a fővárosnak kell hoznia, de tekintettel a kérdés nagy horderejére, emiatt városi érdekére, ezt az áldozatot megéri.

A Máv.-nak viszont bár az új befektetés, illetve nagyarany építkezés nagy tökélet emésztene föl, mindenesetre nagy részét a felszabadult telkek értékek, azonban sok függőkérdés, sok problémátikus forgalmi szempont nyerne egyszerre megoldást.

Az új raktártelepek helyét azonban a fővárosnak kell adnia. És a közel jövő, azt hiszem, teljesen kienyíltetné a befektetést. Ezt igazolja a 60—80 új 4—5 emeletes bérházomb is majd.

Még a központi pályaudvarokról kellene megemlékezni, a mostaniról, meg az építendőkről, de erről más alkalommal.

(=V. L.)

Bodrogi Aladár.

Beiratkozás a vinczellériskolákba.

A bihariószegi, egri, nagygyendi és pozsonyi m. kir. vinczellériskolába az 1913/14. tanévre való felvételre a pályázati hirdetés most lett közzétéve.

Felvételi kellékek: 1. Legalább 16 éves életkor (anyakönyvi kivonatnál igazolva). 2. Legalább a népiskola sikeres elvégzését tanúsító bizonyítvány. 3. Ép, erős, egészséges s a gyakorlati munkák végzésére alkalmas testalkatot s a himlő ellen való beoltást igazoló orvosi bizonyítvány. 4. Községi erkölcsi bizonyítvány. 5. Községi bizonyítvány a szülők vagyoni helyzetéről és hivatászerű foglalkozásáról. 6. A szülők vagy a gyám beleegyezés nyilatkozata arra nézve, hogy a felvett tanulót a tanév vége előtt az iskolából nem veszik ki és kötelező nyilatkozat arra nézve, hogy az alábbi 7. pont szerint járó tápdiát pontosan fizetni fogják. Az utóbb említett nyilatkozatban a szülőknek (gyám-nak) kötelezettséget kell vállalniuk arra nézve is, hogy ha az esetleg egész, vagy félépítmen-tességgel felvett tanulót az iskolából a tanév

vége előtt kivennék, vagy ha a tanuló önhibája miatt távolíthatnák el az iskolából, a bennléte idejére eső tápdiájösszeget a vinczellériskola pénztárába azonnal be fogják fizetni.

Az a pályázó teljeskoru, a fenti kötelező nyilatkozatot maga tartozik kiállítani. 7. A felvett tanuló az iskolában lakást és teljes ellátást kap s ezért a 10 hónapig tartó tanévre 300 K, azaz háromszáz korona ellátási díjat tartozik a vinczellériskolának fizetni előleges havi részletekben. Szegénysorsu pályázóknak kivételesen az egész s, vagy a fél ellátási díj engedtetik, ha a szegénységüket hatóság bizonyítványgal igazolják s ha a kedvezményes felvételre egyebként érdemesnek találtnak. Az egy koronás bélyeggel ellátott és a fentemlített okmányokkal felszerelt és sajátkezűleg írt és aláírt kérvények, (melnyben a foglalomod eddigi foglalkozása is részletesen leírandó, esetleg bizonyítványokkal igazolandó) a földművelésügyi magyar kir. minisztériumhoz czimezve folyó évi augusztus 10-ig nyújthatók be, annak a vinczellériskolának az igazgatóságához, amelybe a pályázó belépni óhajt.

A tanfolyam október 1-én kezdődik s a bihariószegi, egri és pozsonyi vinczellériskolánál 2 év tart, a nagygyendi vinczellériskolánál 3 év tart.

Kiszállás az életbe.

Mint a »B. H.« írja, a várhegy mögötti nagy multa visszatéknőt kis koszmák egyike-másika szokatlanul zajos estétet lát mostanában. A gesztenyefákkal teleített kethelyiségek rejtetteb helyein meghúzódtó asztalok körül az alkonyati órákban megjelenik 30—35 fiatalember, csupa gyermekarc, a bajuszak itt-ott fölfedezhető nyomaival, de kivétel nélkül valamennyi a boldogság fére nem ismerhető jeleivel.

Az idén végzett ifjak ők, akik utóljára vannak együtt sok évi keserves tanulás után, akik tanáriul szavai szerint »kiszállás az életbe.« Kissé felszegen mozognak a fehér terítékű asztalok között, hosszas habozás után rendelik meg a pincér »urnát« a vacsorát és irigylésre méltó naivsággal igyekeznek végzett emberekhez méltón komólynak lenni.

Különbö rendeltetések a sorsnak, hogy az ilyen »életbe való kiszállás« a vendéglőnél kezdődik, ahol az ifjaknak éreznük kell, hogy nézik őket s körülöttük mindenki irigylő a jó kedvüket, a fiatalágukat, az ábrándjaikat s azt a harci készséget, amit az igazgatójuk bucsuztató beszédéből magukkal hoztak. Körülöttük az élet küzdelmeiben elfáradt embereket mosolyra készíti az fiatal lármás had, amely csak a vacsora elfogyasztása alatt csendesedik el kissé. Az első pohár bor a legtöbbet már mámorossá teszi, az első kocczintásnál kipirulnak a gyermekarcok s a lelkesedés akkor éri el a tetőpontját, mikor az est »szónoka« szólasra emelkedik és fogadalmat tétet a többivel, hogy tíz év múlva újra együtt lesznek, bármily mostoha sors szakadjon is rájuk.

Következik a gyermek-emberek esküje: itt leszünk! Össze kocczannak a poharak, a cigány tuszt hus és eljuttassa hogy: »ballag már a vén diák tovább!«

A gyerkekek csendő hangja kíséri a muzsikát, egy közülük kierószakolja a primás kezéből a hegedűt (amit a derek zenekarvezető arra használ fel, hogy kegyesen kocczint a többivel),

egy másik fiu a czimbalomhoz ül, a harmadik szivart dug a nagybőgős szájába, a negyedik brudert iszik a kontrással, az ötödik képes levelezőlapot ír a tánciskolabeli ideáljának, a hatodik megdolgozza a pezsgő árát, a hetedik rágyújt élete első szivarjára stb.

Baráti ölelések váltakoznak a cigányoknak adott csókokkal, orfeumi kuplék és bus kurucz-dalok kergetik egymást, csörög a pénz, a bácskai földbirtokos fiánál az arany, a temesmegyei tanító fiánál a krajcár, a tele borosívek kerülnek az asztalra, eldurran az első pezsgő dugója, a cigánybanda minden tagja mást játszik és minden második tagja táncyörg, ihajja, csuhajja... ez az életbe való kiszállás indulója, örökre felejtethetetlen kísérő zenéje.

Az a fehér asztal, amelynél a bajuszatlan gyermekarcok és a cigányok fekete képei váltakoznak, a boldogság szigete. Köröskörül szomorú, szóltan emberek ülnek, ezernyi gondnal, sok sok fájdalommal s egy kis irigységgel a szívkben. Milyen jó a fiataloknak, hogy csak egymást látják s nem kutat a szemük a távolban, nem veszik észre a legközelebb ülőket sem, mert talán egy pillanatra eladunk ajkukon a dal, s ez a pillanat nem jönne vissza soha.

Egy pincér emlékiratai.

Egy sokat utazott és sok nyelvet beszélő francia fiatalember, aki éveken át pincér, majd később egy kiváló szállóban üzletvezető volt, mostanában kiadta emlékiratait. Azok, akik a nemzetközi szállodai élet iránt érdeklődnek, sok hasznos és érdekes dolgot tanulhatnak meg ebből a szakértelemmel és irodalmi készséggel megírt munkából. Londonban, ahol a város maga is nagy buzgalmat fejt ki abban az irányban, hogy a jobb körökből való ifjuságot a pincér-pályára terelje és evéggel már szakiskolai is terveznek, nagy figyelemmel olvassák az új könyvet, amelyben értékes anyagot találnak az alapismertek elsajátítására.

Angliában ugyanis már hosszabb idő óta nagy és érezhető hiányt érzik a jól iskolázott, használható pincéreknek.

»A rátermett pincérnek — így írja az ügyes Ganyvéd — mindenképp testileg jól kifejletnek, kellemes külsejűnek és rendkívül önuralommal rendelkeznek kell lennie. Sohsem szabad túszentenie és az ásitást lehetőleg el kell kerülnie, ha az asztalnál van elfoglalva. Egy előkelő vendéglőben kiszolgáló pincér, ha pecsenyefelhasználás közben túszenteni találna, lehetlenné tenné magát.

Epy olykoran repülnie ki a helyiségből, mint az a pecsenye, amelyet letűszentet.

A vendégek kívánságára iránuló éles figyelmesség szintén elsőrangú követelmény a jó pincértől.

A legelőzőbb szállodaigazgató is rögtön elbocsátja a pincért, ha ez a borlapot nyújtja át a vendégnek az étlap helyett. Ily tévedésnek nem szabad előfordulnia.

A legnagyobb borralvóló — amint a szerző saját tapasztalásából megállapítja — Londonban és Newyorkban kapják a pincérek. Ezeket a helyeket a főpincér naponta gyakran 200—240 korona borralvóló is beszed.

Az emlékiratok elbeszélő részében a szerző megemlékszik egy kártársáról, aki félmillió frank vagyonnal vonult vissza. Ez a férfiu hosszabb távollét után Párisba került és egy előkelő ven-

SALVATOR

a kiváló bőr- és lithimus gyógyforrás, vese- és halhólyagbajoknál, köszvénynél, cukorbetegségnél, vörhenynél, emésztési és lélegzési szervek hurutjainál kitűnő hatása.
SCHULTES ÁGOST Szinye-Lipőczy Salvator forrás-Vállalat, Budapest, V. Rudolf-rakpart 8.

déglőben, ahol annak idején szolgált, pompás vacsorát fogasztott el.

Az öt kiszolgáló személyzet között ráismert egy pinczére, aki egykoron a legelőkelőbb törzs vendége volt az étteremnek.

Tapintatos kérdések után tényleg kitént, hogy a hajdan oly bőkezű gavallért sok sorscspás érte és szerepet kellett cserélnie azzal, aki egykoron kiszolgálta és akinek busás borralóját, habár vonakodva, most mégis elfogadta.

Lóverseny hazánkban II. Lajos király idejében.

Hazánkban már II. Lajos király idejében tartottak lóversenyeket. Hogy ettől az időtől, vagyis a mohácsi vésztől kezdve Széchenyi 50—60 évvel megelőző időszakig szünetelt az nálunk, ennek oka a török és a német elnyomatás.

A II. Lajos idejében tartatni szokott lóversenyeiket ékesen bizonyítják magának a királynak számadáskönyvei. Adat van ezekben a számadáskönyvekben arról, hogy az ellátás- és ruházaton kívül mit kaptak a lovászapródk fizetés gyántán. 50 dénárból állott hetenkint ez a fizetés.

Ezért Horváth Márk, Rothkyrger Menyhért és Priska állományesterek felügyelete alatt gondozták és előkészítették a közeli versenyekre a nemes vérű paripákat.

De a számadáskönyvben egyéb följegyzések is találhatók idevonatkozólag. Április 26-án Rothkyrger Menyhért királyi komornyik és főistálló-mester »ujból« 25 forintot kapott a versenyistálló költségeire. Április 28-án pedig a kincstárnak különböző színű gyolcsokból 6 véget vásárolt s átadta Jakab mesternek s átadta a király szabójának, hogy ruhát készítsen abból a lovásziaknak és apródnak, akik a versenyben lovagolni fognak.

A király versenyistállójában a loállomány 20 darabból állt. Ebből 5 darabot Szidlovceky Kristóf krakói vajda küldött ajándékba. Egy paripával s egy lovászfivával pedig valami Kerekvezér nevű előkelő állásu egyén kedveskedett ő felségének Lembergől, Szidlovceky 3 lóval álló ajándékát egy Kánya nevű szolga hozta el, akinek a király 70 forintot utalványozott ki a maga pénztárából. Vonatkoznak pedig ez adatak az 1521-iki, tehát közvetlenül a mohácsi csata előtti esztendőre.

A versenyt májusban tartották meg akkor is s a mai Kelenföldön ment végbe az. A főurak április vége felé már mind megérkeztek Budára, hogy a versenyben résztvegyenek. A verseny kezdetét kürtész adta hírül Buda lakóinak s nemesak résztvett abban, de kivonult arra a király is a főurak és udvartartása kíséretében. A verseny tartama alatt a főurak a király vendégei voltak.

Fogadás és nyerszedés nem divatozott; a győztesek azonban jutalmat kaptak, ami nem pénzből, hanem valami tárgyból állott.

Az 1525-iki versenyen a király 20 lóval s ugyanannyi apróddal vett részt; a krakói vajda 5 lóval s 2 apróddal. A magyar urak kisebb-nagyobb mértékben. A versenyek május 1-től 11-ig tartottak. 12-én bucsulakoma volt a királynál.

A verseny muzikaszó mellett nyílt meg s az egyes futamok között is muzika szórakoztatta a közönséget. A muzikusok cigányok voltak s azokat is az udvar fizette.

Társas reggeli.

Július 15-ikén *Némethy Mátyas* vendéglőjében L. Ráczfürdő, reggeli.

Augusztus 1-én *Borós Gyulánál* reggeli.

Augusztus 8-ikán *Elő József* vendéglőjében „Császfürdő” uszonna.

Augusztus 15-ikén *Ehm János* újvendéglőjében VII. Aréna-ut 68, reggeli.

„Jó barátok” összejövetelei:

Július 23-án *Horváth József* vendéglőjében, I. Hadnagy-utca 9.

Július 30-án *Fürst* Tivadar vendéglőjében, Ujpest, István-ut 7.

Augusztus 6-án *Schuber* István vendéglőjében, X., Gergely-utca 4.

Augusztus 13-án *Barutecz* Ernő vendéglőjében, VI., Hungária-körút 101.

Augusztus 27-én *Moós György* vendéglőjében, VI., Hajós-utca 31.

Löwenstein M. utóda Horváth Nándor cs. és kir. udvari szállító (IV., Vámház-körút 4. Telefon 11—24. *Évtizedek óta az ország legnagyobb szállodáinak, vendéglőseinek és kávéházainak állandó szállítója.* Fióküzlet: IV., Tűr István-utca 7. Telefon 11—48.)

A „Főhercegi halászlai Központ” (Apatin) mai számunkban közölt hirdetését ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

CSARNOK.

Petőfi.*

Minden megváltók és apostolok
Mélto utóda, kit felülbírálni
Nincsen hivata sem mult, sem jelen.
Királyi szellem, mely a hódításra
Született s amely csak gyűlölni tudhat
Minden hamis uralkodót s hatalmat.
Vérző szíve a nagy emberiségnek;
A jog s igazság örök csillagtornya,
S legühüb fia a szép német-családnak;
Melynek véréből ő származni velt,
S melynek nyelvén a halhatatlanok
Birodalmainak büszkesége lett.
Költők legszentebb, csodaszép mintája,
Kiről — akár a nagy isten-eszméről —
Még csak vilázní is: szentségtörés.
Eszmény, akit még senki el nem ért,
S kihez mindenki közeledni vágy,
S kit aki elér, az megistenül
Igédí, mint akár a bibliá,
Tulzengenek tengert és bérceket,
Embertökélynek magvát hintve el.
Nem üstökös, de nap vagy, oh, Petőfi,
Ki sugaraid forró fényvel
Megvilágítod s fölmelengeted
E még mindig sötét s hideg világot.
Előtted, aki mélyen nem hajol meg,
Az nem lehet, csak törpe, vagy gonosz!
Dicsőség néked, most és mindörökké!

S e nagy dicsőnyen egykék osztozik
Apa s anyja, kik őt életre hozták!
De legfőképp »a jó öreg korcsmáros.«

B. A.

* Ezt a szép költeményt Petőfi szülei sírjának a vendéglősök országos szövetsége által történt megkoszorúzására alkalmából kiadott ünnepi számunkra szántuk, de mert csöndesen érkeztünk, most július 31-ikére, Petőfi Sándor halála évfordulójának emlékére tesszük ki. (Szerk.)

Mennyit esznek Európától Amerikáig

A Hamburg-Amerika-Linie óriás hajója, az Imperátor, elindult első amerikai útjára. Az Imperátor utasai azonban nem a rendes hajóhídon szálltak be. A kolosszus künn állott a messzi tengeren s az utasokat a Kobra gőzös szállította hozzá. Az Imperátor nemcsak nagyságban, hanem fényűzésben is felülmúlja az eddig ismert óceánjáró hajókat. A kabinok teljesen berendezett szálló-szobák. Az utas a hajón lizhet mindenféle sportot és a hőlgyeknek a fedélzeti kertben viruló virágokkal kedveskedik.

Az Imperátorok az utolsó próbauról való hazatérése óta ezernyi munkásköz foglalkozott azzal, hogy a nagy hajót az első igazi utra előkészítsék. Több mint egy heti idő kellett ahhoz, hogy a hajóra vigyék ezt a rengeteg mennyiségű élelmiszert, ami több ezer utas egy heti utazására szükséges. Össze is állították kimutatását annak az óriás eldeltömeknek, amire a hajónak Hamburgtól Newyorkig és Newyorktól Hamburgig szüksége van, főtéve, hogy odamenet a kajütök és a fedélzetköz tele vannak, visszajövet a kajütök fele és a fedélzetköz negyedre tele meg.

Egy utra tehát be kell rakni a következőket: 45,000 font friss hús, 8500 font vadat és szárnyast, 8000 font friss halat, homárt, rákot és osztrigát, 15,000 font kenyeret, 48,000 darab tojást, 25,000 font friss főtéleket, 12,000 font gyümölcsöt, 150 láda csizmot, 1500 doboz krém, 100,000 font burgonyát, 40,000 font hagymát, 350 hordó lisztet, 500 font mustárt, 150 font borsot, 300 font füstert, 24,000 font besózott húst, 8300 font sonkát, kolbászt, nyelvet és szalonnát, 25 tonna héringet, 2000 doboz és 100 hordó halkonzervet, 750 font füstölt halat, 5500 font sajtot, 6500 liter sterilizált tejet és tejfőt, 5200 fazék kondenzált tejet, 5000 font vajot, 500 font margarint, 6000 doboz zöldségkonzervet, 800 doboz gombát, 2400 font uborkát, 1200 font szárított főtéleket, 5000 font káposztát, 600 font diót és mandulát, 6500 font szárított gyümölcsöt, 4000 üveg kompót, 2000 font lekvárt, 250 üveg gyümölcsöt, 10,000 font cukrot, szirupot és mézet, 5200 font kávé, 350 font teát, 400 font csokoládét és kakót, 4000 font rizst, szagót, galuskát és makarónit, 18,000 font hüvelyes veteményt, 1500 font czibakot és osztát, és ezenkívül a következő italokat: 700 üveg könnyű bort, 5000 üveg fehér bort, 4500 üveg vörös bort, 3000 üveg francia pezsgőt, 2100 üveg német pezsgőt, 2200 üveg likört és konyakot, 15,000 liter hamburgi és 13 ezer liter másféle sört, 3000 üveg hamburgi sört, 15,000 üveg ásványvizet és 3000 liter olcsóbb vinkót a leányosság számára.

Ez az óriás etedel-tömeg a hajón 2830 köbméter helyet foglal el.

A légutak, emésztő és kiválasztó szervek hurutos bántalmainál legkitűnőbb hatása a

málnási Siculia gyógyviz!

Fokozza az étvágyat! Megszünteti a gyomorégést.

Főraktár: Brázy Kálmán czégnél,

Budapest, VIII., Baross-utca 43.

NAGY IGNÁCZ

■ pinczefelszerelési cikkek üzlete ■
Budapest, VII., Károly-körút 9.

Ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenemű **pinczefelszerelési cikkekben** ugymint: borszivattyúk, gummicsovek, rézcsapok, palackdugaszolók és kupakolók kisebb és nagyobb hollandi és asbest szűrőkészülékek, boros palackok, parafagudaszok, továbbá különféle rendszerű borsajtók, szőlőzuzók, erjesztőtölcsérek, faedények, permetezők raffiában stb., stb.

Saját palackkupa-
gyár

Nagy és Watzke

— Pinguau. —

KÜLÖNFÉLÉK Felhívás.

A budapesti kereskedelmi és iparkamara kívánsága folytán felhívjuk ipartársulatunk t. tagjait, hogy a mértekhitelisétről szóló 1907. évi V. törvényzikk végrehajtása körül felmerült összes észrevételeiket, nevezetesen:

a mértékellenőrzés, a hordó-, palack- és mérőedények, poharak hitelisétszenél felmerült bajokat, kellemetlenségeket az ipartársulat elnökségével (Budapest, IX., Lónyay-utca 22.) sürögösen közölni sziveskedjenek.

A „Budapesti szállodások, vendéglősök és korcsmárosok ipartársulata” elnöksége.

Eljegyzés. Fejér Leó budapesti szállodás, Fejér Gyula, a Continental szálloda r.-t. igazgatójának és nejének, Frisch Fannynak fia eljegyezte Kohorn Gusztikát, Kohorn Emmanuel eipelni vászongyárat, a csehországi Kohorn és Schultz-czég birtágjának és nejének kedves és szép műveltségű leányát. Isten áldása legyen a kötéendő frigyén.

Glück Frigyes, a VIII. ker. közjótékonyági egyesület diszelnöke. A budapesti VIII., kerületi általános közjótékonyági egyesület, mely társadalmi és közjótékonyági működését tudvalevően egy foglalkoztató műhely, népkonyha, gyermekvédelmi tevékenységét pedig egy gyermekfelruházó intézet és napközi otthon, egy munkásotthon, egy népkönyvtár fenntartása révén fejti ki, legutóbb tartott közgyűlésén lemondott elnökét Glück Frigyes, ipartársulatunk és országos szövetségünk elnökét, tíz éven át kifejtett áldásos és közhatalmú munkásságáért az egyesület diszelnökévé választotta meg. Elnökünk a gyermekvédelmi napközi otthon szakosztályának továbbra is elnöke marad, az egyesületi elnökségben pedig helyét botfai Hlívós Iván foglalja el.

Jajczay István vendéglője. A soroksári-ut és Vágóhid-utca sarkán van Jajczay István kartársunk vendéglője, mely arról hírneves, hogy mint elődje a néhai való Wölff István is mindig jó bort mért benne, most is egyike a Ferencz város leglátogatottabb helyiségeinek. Jó borait a város minden részébe házhoz szállítatják, míg a soroksári, erszébethfalvi és környékbeli lakosok nagy számmal látogatják. Vendéglője igen tágas nagy helyiségekből áll, mi is őszintén ajánljuk a jó bort kedvelők figyelmébe.

Kolozsváron a keresk. Csarnok bérletét Harczy Károly kartársunk nyerte el, Koller György pedig a „Ferencz József”-szálloda új éttermet vette bérbe.

Uj vendéglő. Putnoki István fővárosi vendéglős, ipartársulatunk választmányi tagja, a József-utca 26. számú saját házában pazar fényűssel berendezett vendéglőt nyitott. Vendéglőjének ünnepies megnyitása folyó hó 16-ikán volt, mely alkalommal Putnoki régi hívei nagyszámban voltak jelen, dicsérvényt jó konyháját, természetes borait és kóbányai „Első Magyar Részvény Söröződe” kitiűnő sörét.

Szálloda átvétel. Gerentsér József jóhírnevű vendéglős kartársunk, ki legutóbb a pécsi „Aranyhajó” szállodának volt a tulajdonosa, megvette a Kelenföldön levő „Kelenföld” szállodát és vendéglőt Hecker György barátunktól. Szállodája a villanyos végállomásnál, a vasuti pályaudvar közvetlen átellenében van. Vendéglője nagy kert-helyiségével egyike a fővárosi közönség legkedveltebb kiránduló helyeinek. — Gerentsér József évkekel ezeltott Zomborban a városi díszkertet és a vasuti pályaudvari vendéglőt birta bérbe, mindenhol dicsőséget szerzében magának és egész iparunknak. Több elismerő oklevelet között első helyen áll Ó császári és királyi Fensége József főherceg ur titkári hivatalának 1904. június 8-ról 1833. iktató szám alatt kelt levele, mely szóról-szóra a következőket tartalmazza: „Legfensőbb megbízásból ezennel bizonyított, hogy Gerentsér József zombori pályaudvari és városi díszkert vendéglős József főherceg ur, Ó császári és királyi Fenséget évek hosszu során át különböző alkalmak adtán a legnagyobb figyelemmel teljes megegedésére szolgálta ki, miért is a nevezett ur mindenkinek a legmelegebben ajánlatik. Heppl udvari fogalmazó.”

Hus be- és kivétel. A főváros tanácsa a hentesipartestület kérelmére elhatározta, hogy a husszállítási szabályzatnak ama rendelkezései, amelyek a vidéki származású friss husoknak és leölt állatoknak a főváros területére való bebecsátására, illetőleg ezeknek a vidékre való szállítására vonatkoznak, ez év aug. hó 1-én lépjenek életbe.

Vendéglőátvételek. Budapesten a zuglói Bosnyák-utca és hajcsár-ut sarkán levő volt Hernhut-féle vendéglőt Egervárh Gusztáv kartársunk a „Waggon Lits” volt főpinczere vette át. Konyháját Czigyán J. hírneves szakácsmesterünk vezeti. — Feil József átvette a Hernád-utca 26. szám alatt levő vendéglőt. Feil kartársunk szintén a „Waggon Lits” főpinczere volt, mint törekvő új vendéglős megérdemli a közönség pártfogását.

Köszönet. A budapesti Bethlen Gábor Körnek a maga szűkös anyagi erejéhez képest, gondja van szegénysorsu tagjaira is, kiknek a sors nem adott annyit, hogy a tanulmányaik folytatásához szükséges anyagi feltételeket előteremthessék. Ezen nemes törekvéseiben segítségére voltak a vendéglős urak közül számosan, így Glück Frigyes, ifj. Schutzer Ernő, Kovácsics István a Continental-fogadó vendéglőse, Katona G., Várady József, Kuffler A., Fludörvits I., Bánovszky Sándor és Bánovszky János, akik a kör igazán szegény tagjait az elmúlt iskolai év folyamán ingyenes ebéd és vacsora segélyben részesítették. Nemeslelkű támogatásukért a Bethlen Gábor Kör évzáró közgyűlésén jegyzőkönyvi köszönetet szavazott és e helyen is legmélyebb hálájának és köszönetének ad kifejezést a kör elnöksége.

Uj vendéglő. Budapesten a Gróf Károlyi-utca 26. szám alatt Bulányi Lajos vendéglős kartársunk „Csengő pipa”-hoz címzettesen berendezett új vendéglőt nyitott. Sok szerencsét kívánunk új vállalkozásához.

Szimon István fizetési zavarai. Szimon István, a fővárosban általános ismert jónévi fűszerkereskedő czég, mint „Az Est” írja. körlevelet intézett hitelezőihöz, amelyben tudatta velük, hogy a rossz pénzvízszonjuk, valamint a Terna r.-t.-nél annak idején szenvedett nagyobb vesztesége miatt fizetési zavarokba jutott és a hitelezők elnézését kéri. Tartozásai kiegyenlítésére 40 %-os kvótát ajánl, amelyet nem készpénzben, hanem zsrirkál biztosított váltókban ajánl föl. Szakkörökben a fizetéképtelenség bejelentése nem kellett nagyobb meglepetést, mert régóta ismeretesek a czég viszonyai. Szimon István dr. Szulyval együtt annak idején több mint egy negyedmillió koronát vesztett a Ternán és mikor a részvénytársaságot felszámoltatták, fokozott buzgalommal fogott hozzá számos fiókkal rendelkező üzletének felendítéséhez. Azonban hitele lassankint kimerült, a nagyobb kávé és czukorczegek megszüntették a vele való összekötötést, így, hogy másodszor czégek útján kellett szükséglettel sokkal drágábban fedezni. Minthogy nagy kamatot kellett folyton fizetnie és a rossz gazdasági viszonyok folytán a vásárlás is megcsappant, a zavarok válsággá éledtek ki és Szimon kénytelen volt hitelezői elnézését kérni.

Miert van legtöbb pénz Franciaországban? Azért, mert az egész ország oszkerű gazdálkodást folytat, ugy, hogy a termőföld holdja nem 50–60 koronát jövedelmez, mint nálunk, hanem százekeket, sőt súlyos ezreket.

Első helyen természetesen a kertgazdálkodás áll, mint a mely az őstermelés országos ágazatai között a legjövődelműbb. A kertgazdálkodás jövődelmű cikkeit közül itt is csak egyt kívánunk megemlíteni, a Cziperke gomba (*Champignon*) tenyésztést, melyet oly nagyban őrnek, hogy a párisi piacokon évente 51 millió frank forgalmat produkálnak az egyes országokban pedig sok száz millió értékű nemes gombát árúsítunk el.

A cziperke gomba tenyésztése rendkívül egyszerű és gazdaságos. Termelheto mindenütt, a hol csak egy kis fedett helyiség van, tehát üres szobákban, konyhákban, még ha fűtnek is benne, barlangokban, pincékben, színekben és istállóknak egyaránt, sőt még padlóson is. Egy 200 mtr, tehát egy rendezes szoba nagyságának megfelelő területű gomba telep kb. 300 kg. termés eredményt produkálhat, a mi pénzértékünkben francia földön 600 franknak, nálunk pedig megégyezer annyinak felel meg, miután nálunk megégyezer anyi árban lehet értékesíteni.

Egy 200 mtr területű gomba telep berendezése alig követel áldozatot. Egy szekér közönséges friss istálló trágya és 2½ kg. gombacsira kell hozzá, melynek kg-ja 3 korona, mely kitiűnő minőségben könnyen érthető részletes utasítással kapható a „Nagyvárad-Velencei kertész-vezetőségénél” Nagyváradon.

Utánoszuk tehát a franciákat és neveljük Cziperke (*Champignon*) gombát, mely kitiűnő tápértékű fogva a húst is pótolja s melynek élvezete a nálunk oly gyakori gomba mérgezés is kizárja.

Könnnyű választás. — Gratulálunk, Margit, az esküvőhöz, de hogy választásait ilyen kicsi férjhez?

— Válaszatom kellett egy nagy ember között kicsi fizetéssel és egy kicsi ember között nagy fizetéssel.

Sági József új vendéglője. Sági József kitiűnő barátunk, budapesti vendéglős ipartársulatunk és a „Jóbarátok” társaságának egyik leglelkesebb tagja a Gát-utca 8. szám alatt levő, régi jóhírű vendéglőjét vejenek és kedves leányának átadván, a Gyáli-ut 15. szám alatt új vendéglőt nyitott. Sági Józsa kitiűnő velencei uradalmi borai az egész környéken ismeretesek, borai és jó magyar konyhája által máris nagy népszerűségnek örvend.

Családi öröm. Baráth Géza fővárosi vendéglős kartársunk kellemes családi örömben részesült, kedves neje ugyanis egy egészséges fiu gyermekkel ajándékozta meg. Az újszülött *Géza* nevet nyert a szent kereszttségben. Kívánjuk hogy sok örömet szerezzen majdan kedves szüleinek

Személyi hír. Pallai Miksa fővárosi szállodatulajdonos, lapunk buzgó barátja, Marienbádból jó egészséggel Budapestre érkezett. Isten hozta!

Május havi borforgalmak. Az idei év következetes marad önmagához annyiban, hogy borkivitelünk tavalyhoz képest egyre fogy, behozatalunk egyre emelkedik. Így az idén májusban kivittünk 66,434 q hordó bort (tavaly 99,433 q-t) és behoztunk 27,025 q-t (tavaly 13,731). Az egész öt havi forgalom a következő összegeket tünteti fel: kivittünk 323,431 q-t (tavaly 591,000 q-t) és behoztunk 194,382 q-t (tavaly 54,407 q-t). Mig tehát tavaly az első öt hónap borbehozatala és kivitele közt 536,693 q különbséget volt utóbbi javára, addig az idén ez mindössze 129,049 q-ra zsugorodott össze, ami valóban szánalmas eredmény. A kivitt bor értéke 15.524,688 K-t tett ki a behozott 8.649,029 koronával szemben. A kivitt borból 311,922 q ment ki Ausztriába, 5830 q Bosznia és Herzegovinába, 4098 q Németországba (tavaly 6249 q), 306 q Oroszországba, 745 q Szerbiába és 394 q Eszakkamerikai Egyesült-Államokba (tavaly 766). A svájci kivitel az idén úgy látszik végnapját éli, mert összevissza eddig csak 29 q ment ki a tavalyi 351 q-val szemben. A behozatal adatai szerint 192,441 q jött be Ausztriából. Mindazonáltal megnyugvással tapasztaljuk, hogy az a nagy boráradat, mely minket a hamis dalmát borok révén Ausztriából az év kezdete óta fenyegetett, csökkenőben van s remélhetőleg azokra az erélyes intézkedésekre, melyeket a földművelésügyi miniszter életbe léptetett, apránként meg fog szűnni. Görögországba 1049 q jött be. Ez a görög bor többnyire „aszu”, mely tavalyi gyenge boraink javítására szolgál. Legnagyobb részét az „Achaia” görögországi bortermelői társasága szállította hazánkba, mely előkelő czég csupán megbízhatósága által érte el e szép eredményt.

Kerestetik. Alföldi László pincézr felkértek, hogy jelenlegi tartózkodási helyéről értesítse édes atyját Alföldi Jánost, lakik Székesfehérváron, Major-utca 23.

A budai Vigadó. Kubanek Venczel, derék vendéglős kartársunk új mezbe öltöztette a budai Vigadót. Jó izlésre valló renoválásával értemei egyike a főváros legelegánsabb éttermeinek. Kubanek Venczelnek hallával tartozhatik a főváros közönsége, melynek tulajdonát képezi az általa bérbe birt Vigadó, hogy azt olyan tisztán és jókarban tartja. Kubanek Venczel különben személyzetét is megváltoztatja, nála a pinczerek mind ügyes és tisztán öltözködött emberek. Kubanek Venczelt legutóbb a budapesti vendéglősök ipartársulata is kitüntette bizalmával, bevásárlván őt a választmányi tagok sorába. Bizony ilyen régi szakember vezessék ipartársulatunkat, nem pedig holmi szerelő legényekből vedlett kontrórcsmárosok, Kubanek Venczel Vigadó vendéglőjét ajánljuk a fővárosi előkelő közönségnek megtekintésre. Unnepélyek megtartására, lakodalmakra, társas vacsorákra a legalkalmasabb s talán egyedül álló a fővárosban.

Jeszzenszky István Léván. Ez az érdemes és talpig becsületes kartársunk ismét visszatért Lévára, hol a Kálvány-udvar épületben igen csinosan berendezett vendéglőt és sörcsarnokot nyitott. Jeszzenszky kartársunk megérdemli a lévaiak és Bars vármegye előkelő közönségének tömeges látogatását. Reméljük, hogy kitűnő italai és ételai által, valamint régi jó hírenél fogva nemes ügyeket siker fogja koronázni.

Aszner János új vendéglője. Budapestén, a Ferencz-körút 3. szám alatt levő özv. Fernegnél vendéglőjét Aszner János fővárosi vendéglős kartársunk vette át s azt díszesen átalakítva augusztus 1-én nyitja meg. Aszner János a Ferenczváros egyik köztisztelőben álló derék polgára, számos jótékonyasági intézet és egyesület tagja, iparhatósági és iskolaszéki tag stb. bizton számíthat a Ferencvárosi jóérzésű előkelő polgárok támogatására, hogy ezt kiemelhesse testvéröccsének sajátterműsü *érmelkői borait* fogja mérni, melyek még ha jöhírben álló konyháját és nyájias modorát is tekintetbe vesszük, a siker nem maradhat el. Üdvözlöjük!

Császárfürdő Budapestén. Nyári és téli gyógyhely az Irgalmasrend kezelése alatt kénés hévívű gyógyfürrásaí páratlanok. Ezek a források bőségesen táplálják vizükkel az intézet valamennyi fürdőjét egyúnt a *gőfürdőt* és *népgözfürdőket*, *egyes- és közös külön női- és férfi-liszappürdőt* (*szapporagatók*), *marványkád*, *porcellán- és kőfürdőt*, valamint *török- és horganykád-fürdőket*, továbbá a *hőgás*, *szénasav- és vilamosfürdőket*. Ezekből a dúsgyógyfürrásokból kaja vitéz a *tanctenszen egyedül álló női- és férfi-uszoda* is. A Császárfürdő kiváló gyógyító ereje nemcsak csuszos bántalmak és idegbajok ellen, hanem sok más betegségknél is általános an elismert. Ivókurája kitűnő gyógyhatásu hurutos légzőszerveknél és altesti bántalmaknál. Lakószobák kényelmesek; berendezésük a különböző igényekhez van szabva. Jutányos árak. Minden tekintetben szoliditás. Gyógy és zenedij nincsen. Prospektus ingyen és bérmentve küld az Igazgatóság.

Szabadalmazott sörítőt. A J. Korngut Wien XXI., Donaufelderstrasse 207, egy újonnan szabadalmazott töltőkészülékét hoz forgalomba, mely az eddig használatban levőket felülmúlja és a gyakorlatban legjobban bizonyul. Ezen töltőkészülék elvessz szerkezete révén lehetővé teszi, hogy a szénasavból semmi sem vessz kárba és így az ital a palackzban ély tartalmas mint a hordóban. A készülék egyszerű szerkezete biztosítja hosszú időknél az való használatosságát, és kizárja, hogy javítások eszközlése váljon szükségesé. Közlebbelt 1. a hirdetésben.

NYILT-TÉR.

Gölniczbánya r. t. város tanácsa.

843—1913. kig. számhoz

Bérbeadási hirdmény.

Gölniczbánya r. t. város tanácsa ezenel köz-hírré teszi, miszerint a város tulajdonát képező városi nagyvendéglő és szálloda

(Weinhaus) kikáltsái ára 3225 korona, az 1913. év szeptember hó 1-től, esetleg 1914. év január hó elséjétől 1920. év április 30-ig terjedő időre 1913. évi augusztus hó 4-én, délelőt 11 órakor a városi tanácsirodában tartandó zárt írásbeli ajánlatok és szóbeli árverés után

bérbeadni fognak.

A kikáltsái ár 10%-ában megállapított bántpénz az árverés megkezdése előtt leteendő, illetve az árverés napja d. e. 11 órájig benyújtandó írásbeli zrti ajánlatokhoz mellékelendő.

Utóajánlatok figyelembe vétetni nem fognak. A város közönsége az ajánlatok közül tekintet nélkül a megajánlott bérösszegre, szabadon választ.

A bérleti feltételek a városi tanácsirodában a hivatalos órák alatt megtekinthetők. Gölniczbánya, 1913. év július hó 11-én.

Faller Sándor
polgármester.

Eladó ház. Budapest-Közbányán X. ker. 300. Alkér-utca 2. szám 300. négyszögöl területen levő ház vendéglő és nagy kerthelyiséggel előregészített a zonal eladó. Mellette sörgyári építkezés és állandó forgalom. Ügynökök kizárva! Bővebbet fenti cím alatt a háztulajdonosnál.

Keszey Vincze éttermei

Budapest, VII., Rákóczi-ut 44.

Pilseni ősforrás!

A vidékiek legkedveltebb találkozó helye. Ujonan, díszesen átalakítva. Kitűnő francia és magyar konyha. A Pilseni ősforrás sőrei és balatonmelléki borok. — Társas összejövetelekre külön termek. Színház után friss vacsora!

Szalmaözvegyek dalja.

Kalapomba rózsát tettem

Megint szalmaözvegy lettem;

Hej, haj bubaj, félre innen,

Egy-két hétig vagy hónapig

Ugy élek mint hal a vízben.

Most pedig hol az a csárda, —

Melynek Keszey gazdája;

De hiszen máris jól tudom,

Szép Budapest közepében —

Ott van a Rákóczi-uton.

Negyvenégyes a házam,

S mi pompás bora, konyhája!

S még tíz százalék is járja —

Nohát ennek a kocsmának

A világon nincsen párja.

Czimbórák! szalmaözvegyek,

Mind Keszeyhez jöjtek!

Hej! huj! azt az Argylesút!

Egynéhányszor jól kirugjuk,

A vendéglője oldalát...

Ivó Vincze.

Ezennel bátorodom a tisztelt vendéglősök, mészárosok és hentesek emlékébe hozni, hogy én az Amerikában szerzett gyakorlatom révén az elismert legjobb **amerikai jégpinczék**et, **jégvermeket** és **hűsítő-házakat** építem és Magyarorszában is évek óta a bizalmat kiérdemeltem. **Lőw Ignác**, Budapest, IX., Ranolder-utca 3.

Szálloda-bérbeadás!

Szabolcsmegye egy élénkforgalmu városában, mely most kapott főgimnáziumot egy 50 év óta egyedül álló, jó forgalomnak örvendő szálloda, mely áll: 27 szoba, a bérlelnek 3 szobás lakás, nagy bor-pince, 2 konyha, kávéház, sörcsarnok, 2 étterem, 1 nagy tanczterem állandó színpad és páholyokkal ellátva, hol minden évben egy, de néha két idényben is tartanak előadást, jégverem, 40 lóra istálló és kocsiszin, mellékhelyiségek, nagy tágas udvar és kert, 1914. január 1-től 12 évre, esetleg még hosszabb időre is bérbeadó. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: Grosz Benjámin, Kisvárd, Kossuth Lajos-u. 5., esetleg Budapestén, „Mégváltó”-gyogyszertár, Rákóczi-ut 12.

Vendéglő megnyitás!

Tisztelettel értesítem a nagyérdemű közönséget, hogy folyó hó 17-én esütörtökön, József-utca 28. sz. házamban vendéglőt nyitottam.

Eddig is elismert jó magyar konyháim, kitűnő fajboraim, valamint „Első Magyar Résvény”-udvari- és bajorsói, jó kiszolgálás, mérsékelt árak főbiztosítokom annak, hogy nagyrabcsütött vendégeim legkényesebb izlését, úgy mint eddig, továbbra is minden tekintetben kielégíteni.

Kiváló tisztelettel Putnoki István.

Tágas étterem. — Külön termek. — Remek kerthelyiség.

Ezernél több kiváló orvos és tanár ajánlja
1908. ST. LOUIS GRAND PRIX.

Külföldi utazáson kérjen mindenütt Szt.-Lukácsfürdői
KRISTÁLY-ÁSVÁNYVIZET!

A KRISTÁLY

forrás szénavval telített ásványvize hasznos ital étvágyzavaroknál és emésztési nehézségeknél. A legtisztább és legegészségesebb asztali és borvizi. — Hathatós szomjcsillapító. — Vidékre és külföldre fuvardíjmentes szállítás. — Kérjen árjegyzést. — Szénavtelítés nélküli, — rendelhető, mely hasonló enyhessége folytán pótolja a francia Evian és St. Galmier vizeket.
Szt. Lukácsfürdő Kútállalat Budán.

Pinczerek figyelmébe!

Fő- és fízetőpinczerek, kiknek oldalasztárcára (papi-róspénz) vagy pinczértárcára (apró- és ezüst számarra) van szükségük, a melynek feneke nincs többé külön beillesztve, hanem a felsőrésszel az aljával egy darabolt készült — a legújtanosabb árak mellett szerethetik be.

Árak 8-tól 12 koronáig.

Molnár Vilmos

kesztői- és sérvkötőgyárosnál.

Budapest, VII., Károly-körút 28. szám.

(Központi városához.)

Gummi- és hálgyóg-különlegességek tucatszámú 2, 3, 4, 5 és 6 forint. Nagy rakta a legkiválóbb gyártmányú görccs-, gumiharisnyák, sérvkötők, szuszpenzoriumok és a legkiválóbbébb betegápolási cikkekből.

51615/VIII. 2. 913. számhoz.

Hirdetmény.

A budafoki m. kir. pincemestéri tanfolyam pincéjében folyó évi augusztus hó 5-én tartandó borarverésen eladársra kerül a m. kir. vinczellérsközlök, állami szőlőtelepek és ménésbirtokok bortermésének egy része.

A venni szándékozók az elárverezendő borokat folyó évi július hó 29-én, aug. hó 1-én, valamint az árverés napján megizlelhetik. Az árverezendő borok jegyzékét az érdeklődők levelező-lapon között kívánságára a pincemestéri tanfolyam igazgatóságára megküldi.

Budafok, 1913. július hó.

A m. kir. pincemestéri tanfolyam igazgatósága.

Vendéglő bérbeadás.

A hadsereg tudományi és kaszinó-egylet Sarajevóban bérbe adja 1913. október 1-től — egyelőre 3 évre — a

Kaszinó-vendéglő

üzemét. Csak igen jó ajánlatokkal ellátott, üzemképes bérlő kívántatik.

A bérleti feltételek személyesen vagy írásban a fenti egyletnél a bérleti feltételeknek megfelelő ajánlatok — 1000 kor. — Vadium (esetleg értékpapirokban) ellátva lepecsételve legkésőbb augusztus 20-ig, fenti egyletnél benyújtandók.

A gazdasági bizottság.

SIPQUSZ LAPJA

KAKAS MÁRTON

Magyarország legkedveltebb élclapja.

Megjelen minden vasárnap. Egyes szám 15 krajczár.

Előfizetési ár: Egész évre . . . 6 frt

Fél évre . . . 3 frt

Negyed évre . . . 1 frt 50 kr

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Budapest, VIII. ker., Rökk Szilárd-utca 4.

Wölfel József

modern czégtábla-festő

Budapest, VIII., Mária Terézia-tér 3

Vendéglősök, kávéház tulajdonosok és szállalások, valamint egyesületek, olvasókörök és kaszinók részére a czimtablákat legújtanosabbszabban kivitelű sabb árban készít. Vidéki megrendeléseket pontosan teljesít.

Első magyar részv. serfözde

Gyártelep és központi iroda:

X. ker., Külső Jászberényi-ut 11.

Távbeszélő szám: 52—58 és 52—60.

Igazgatóság és városi iroda:

VIII. ker., Esterházy-utca 6. sz.

Távbeszélő szám: „József” 4—29.

Palackzsör osztály: X. ker., Előd-utca 4.

Távbeszélő szám: 56—58.

Mielőtt
szükségletét
valódi hegyi
málna
szörpben
fedezné, kérjen mintázott ajánlatot
Steiner és Löwy

első beszercezbányai hidraulikus gyümölcs-sajtoló és szörp gyártól Beszercezbányán

Bérbeadó szálloda.

Egy 28.000 lakosu Alföldi városban levő kintünő forgalmu szálloda bérbeadó. A szálloda a következő helyiségekből áll: 1 nagy kávéház, étterem, káryaszoba, nagy tánczterem, befásított udvar, 3 szobás vendéglői lakás, 5 vendégszoba, jégverem. (400 kocsi jégre) telepalya, gyümölcsös kert, (50 gyümölcs fával), pince, (400 hektó borra) cseled szoba, mosókonyha, hízaló.

Feltételek a következők: 8 éves szerződést adok, évi 6500 korona bér. Berendezést bérlő köteles megvenni. 30.000 korona a vételár. 1/4 évi házbér előre fizetendő, 1/4 évi pedig óvadékul letendő. Készlet számla szerinti átvételét 4 havi részlet fizetésre.

Bővebbet levélbeli megkeresésre e lap kiadóhivatala ad.

WEBER MIHÁLY FIAI

Budapest, I., Fehérvári-ut 46. szám.

Nagy nyári kethelyiség.

Elfogadnak házonkívül lakodalmak, estélyek, ebédek, bankettek stb. rendezését, valamint buffet felállítását helyben és vidéken. Kőcsön ad mindennemű szervist.

Telefon 52—39.

HÁZI ZENEKAR.

SAJT

Számtalan kítüntetés!

Ementáli
répcelaki
Trapista
Romadour
csemege
és teavaj

ajánlja

Stauffer és Fiai
sajt- és vajgyárak

Répcelak (Vas megye).

Készít gőz-, víz- és légszuszvezetékhez szükséges rézárakat. Bor-, és sör-szivattyukat, sör kimerő-készülékeket légnymóssal, valamint mindennemű rézcsapokat, fémleírati táblákat és rézsúlyokat. — Alapított 1880-ban. — Az 1896. ezredléves orsz. kiállításán az állami ezüst-éremmel kítüntetve.

ANDRÉNYI SEC
(FÉLÉDES)
ANDRÉNYI EXTRA
(ÉDES)

Budapesti képviselő: L. Molnár Lajos, VII., Bosnyák-utca 3.

szakemberek által a legdrágább francia pezsgőkkel ismétetlen összehasonlítottatván nemcsak egyenértékűeknek, de több ízben a francia pezsgőknél jobbaknak is találattak. □

AZ „ERDÉLYI PINCZE-EGYLET”

császári és királyi udvari szállítók

:: KOLOZSVÁROTT. ::

Sürgöncyzim: Bortermelőik szövetekezete Kolozsvár.

Ajánlja egyenesen a szövötkzeti termelő tagjaitól beszerzett és minden kiállításon elsőrendű érmekek nyert tisztán kezelt és kintünő minőségű fehér- és vörös-, asztali-, pecsenye-, csemege- és gyógyborait.

Megkeresésre készséggel küld árllapot az igazgatóságnak.

LITTKÉ L.

pezsgőbörgyár-telepe PÉCS.

Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3.

Fríges főherceg
ő császári és kirá-
lyi fensége, Salva-
tor Lipót ő cs. és
kir. fensége és
„Nemzetközi Háló-
kocsi” és „Európai
Express Vonat-tár-
saság” szállítója.

PEZSGŐFAJOK:
„SPORT GRAND
VIN SEC”, „CA-
SINO EXTRA SEC”,
„FORENLAND”
(savanykás) „BRI-
TANIA EXTRA
DRY” (cukor nélk.)

Szálloda berendezések Bruck J. Henrik

vas- és rézbutorgyára
Budapest.

Gyár: IX., Liliom-utca 8. szám. (Saját házában.)

Mintaraktár és iroda: VI., Andrássy-ut 32.

Ajánlom dusan felszerelt raktáromat vas- és rézbutorban, olcsó árban és kedvező fizetési feltétellel.

Figyelem.

Nyilvános kötelezvény.

Tekintettel arra, hogy az idej ujbort bevásárlások nagyon sok vendéglőst olyan helyzetbe juttattak, hogy ha kiméri az ihatatlan savanyu borát, akkor az üzletét üti agyon, ha pedig a borát ászkolja, akkor meg ő bort kellene méregdrága pénzen venni, amelyek szintén az ugynevezett parasztpincékből ezet stichessek.

En itt nyilvánosan kötelezem magamat bármely hitelképes tisztességes vendéglősnök egy levelező lapjára egy hektoliter 1912. évi novembri szüretelésű rizling vagy kövidinka bort bizományképen olyanformán elküldenem, hogy azt a vendégei számára mérje ki. Ennek tőkén termelt érintetlen tisztaságáért nemcsak becsületemmel felelek, hanem a küldött bor áráért felelősséget vállallok és pedig azért hogy ez egy nagyon kedvelt itala lesz a fogyasztó közönségnek. Szállítom bármely állomásra bérmentve, a kövidinkát 62 fillérért és a Rizlinget 64 fillérért.

A bor kiválósága valóságos szenzáció, a savanyúságnak semmi nyoma, mert teljesen érett szőlőlől novemberben lett szüretelve. Megrendelések czimzendők:

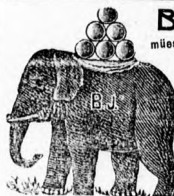
Beck Májer

borpincebirtokos, Kiskunmajsza.
Kecskemét-felé.

Iparsó

fagyalt, jegeskávé, hidegkésztmények előállításánál a jég szószára, valamint hűtőkészülékekhez. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérdészködsére díjmentesen nyújt

A Magyar Királyi Sójóvedék Vezérügynöksége
BUDAPEST, V., Váci-körút 32. sz.

BEITZ JÁNOS

műszertárgyos dákosé billiárdgolyó gyár

Raktáron tartok Carambol és fordító billiárdokat, márványasztal, „Thonet”, széket, csillárokat és mindenféle kávéházi berendezéseket.

BUDAPEST,
VI. Akácza-u. 55.

TELEFON 81-30.

Nagy mozgó-

színház, pálinkamérés, sörcsarnok, étterem, hentes- és mészárosüzlettel **100,000 koronaért eladó.**

Érdeklődéseket a kiadóhivatal „Kirtartás” jelige alatt továbbít.

A Szt. Lukács-fürdői KRISTÁLYFORRÁS vegyielemezése.

Orsz. m. kir. Chemiai intézet.

Az intézet kiküldöttje által személyesen vett »Kristály» forrásból származó vízmintha vizsgálatainak eredménye:

A víz hőmérséke 25.3 C°
A víz fajsulya 18 C-on 1.0008

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtattott:

Kálium (K)	0.0093 gr
Natrium (Na)	0.0334 "
Calcium (Ca)	0.1268 "
Magnesium (Mg)	0.0465 "
Aas (Fe)	0.0004 "
Chlor (Cl)	0.0331 "
Sulfat (SO ₄)	0.1181 "
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0.5002 "
Siliciumdioxid (SiO ₂)	0.0169 "
Szénsav (CO ₂) 44.66 cm ³	0.0880 "

Organikus anyagot, ugyszintén salétromsavat és ammoniákat a víz nem tartalmaz és így a »Kristály» forrásvizet igen tiszta calcinm és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek minősítjük. Bakteriologiai szempontból pedig az állami Bakteriologiai Intézet ezen vizet tisztának és kifogástalannak minősítette.

Budapest, 1908. márczius 17-én.

Orsz. m. kir. Chemiai Intézet Budapestén.

M. K. Tud. Egyetem I. Chemia intézete.

A forrás hőmérséke 25.75 C.
A víz fajsulya 17.5 C-on 1.00074
A víz fagyáspontja 0.035 C, osmosis-nyomás 0.421 atm., elektromos vezetőképessége 0.0008661 ohm. cm.

Chemiai vizsgálat.

1000 gr. vízben találtattott:

Kálium (K)	0.0070 gr
Natrium (Na)	0.0328 "
Calcium (Ca)	0.1328 "
Magnesium (Mg)	0.0252 "
Vas (Fe)	0.0004 "
Chlor (Cl)	0.0398 "
Sulfat (SO ₄)	0.1118 "
Hydrocarbonat (HCO ₃)	0.5194 "
Siliciumdioxid (SiO ₂)	0.0170 "
Szénsav (CO ₂)	0.0878 "
összes szénsav (CO ₂)	0.6425 "

E nagy mélységből fakadó, állandó összetételű ásványviz se ammoniát, se salétromsavat, sem salétromossavat nem tartalmaz, organikus anyag ugyszólván nincs benne s így a chemiai analysis alapján a »Kristály» forrás igen tiszta calcium- és magnesium-hydrocarbonatos ásványviznek miúsitendő.

Budapesten, 1900. április 12-én.

A m. kir. Tud. Egyetem I. Chemiai Intézete.

Dr. Hankó Vilmos a chemia tanára; a m. tud. akadémia tagja: A Szt. Lukács-fürdői Kristályforrás vize tiszta calcium- és magnesium hydrocarbonatos ásványviznek tekinthető. A nagy mélységből fakadó forrás vize a szó szoros értelmében kristálytiszta, ideálja a tiszta ásványvizeknek. — Budapest, 1904. július 20. **Dr. Hankó Vilmos** s. k., a chemia tanára, a magy. tud. akadémia tagja.

A »Kristály» forrás szénsavtelítés nélküli állapotban hasonló enyhésége folytán pótolja a francia Évian és St. Calmier forrásokat. **Évian-Cachat forrás:** 1000 gr. vízben 0.3172 gr. ásványi alkatrészt, 0.2732 gr. szénsav, összesen 0.5904 gr.

St. Calmier-Badoit forrás: 1000 gr. vízben 0.2404 gr. ásványi alkatrészt, 0.3319 gr. szénsav, összesen 0.5723 gr.

Szt. Lukács-fürdői »Kristály»-forrás: 1000 gr. vízben 0.5208 gr. ásványi alkatrészt, 0.4524 gr. szénsav, összesen 0.9832 gr.

A »Kristály»-forrás több ásványalkatrészt és több természetes szénsavat is tartalmaz, mint e két világhírű és a francia kormány által közérdekli jelleggel felruhazott gyógyviz.

Habits Antal

hangszerkészítő-mester
BUDAPEST, VII.,
Erzsébet-körút 42. sz.
Mindennemű hangszerek raktára
czimbalmok

és bassushurok gyártása, hegedűhúr különlegességek, iskola- és zenekarhegedűk. A fő- és szék-városi „Magyar Zeneiskola”, több intézet és polgári zenekarok szállítója. — Javítások, valamint átalakítások szak-szerűen és jütányos áron készítettnek.
Képes árjegyzéket kívánatra ingyen küldök.

Torma ismert kitünő minőségű nagy mennyiségben kapható

I-ső osztályúnak kilója	80 fillér,	szála	40—50 deka
II-ik	70	”	30—33
III-ik	60	”	20—25
IV-ik	40	”	15—18
V-ik	30	”	10—12

elegy minőségek (vékonyabb, vastagabb töredékek) kilója 25 fillér. A megrendelés 5 kilónyitól feljebb, vagonszáma is törté-
hítk, 30 koronát meghaladó rendelés után bérmentes szállítást és cso-
magolást, pár száz korona értéket meg haladólag pedig még 10—15—25% kedvezményt ad.

BIRÓ PÁL kertgazdasága DEBRECZEN.

ALAPITTATOTT
:: 1869. évben ::

KIVONATOK

legfinomabb rum, törköly szilviorum, eczet és likőr készítéséhez hideg
:: uton, minden készülék nélkül. ::
! Árjegyzék és kezelési könyv ingyen. !
legújabb, kitünőnek bizonyult
sörmérő-készülék
szénsav és légnyomással.

!! Mindenkor friss sör !!

Nagy raktár, ugymint : borkezelési cikkekben, borderítő-
por, savtalanító, szintelenítő, bortisztító-szerek, nyulós-
borok javításához szükséges szerek és borbetegségek
elleni szerekben. Törvényesen megengedett anyagokból
álló legjobb borderítő szer a :

„**RAPID**“ borderítő-
:: por, ::

mely áll tiszta gelatinból.
Magyarország legnagyobb raktára :
sörpezsgőcsapok, sörszivattyukban, sörhűtő-készülékekben,
sör és borpalczk-töltőkben, dugaszoló és kupakoló gépekben

WATTERICH A.-nál

BUDAPEST, VII. KER. DOBÁNY-UTCA 5. SZÁM.

Jégszekrények

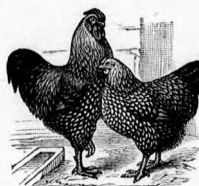
sörkimerő készülékek szabadalmazott szer-
kezettel, étel hűtők minden célra legolcsóbb
gyári árban.

STILLER JÓZSEF

csász. és kir. szab. jégszekrények gyára
Budapest, VII., Kazinczy-utca 6/b.
ezelőtt VII., Nagydófa-utca 22. szám.
Wesselényi-utca sarok.
Alapított 1873.

Figyelem! Czégemre figyelni
tessék, az nem társas, egyedüli tulajdonos Stiller Józsei.

Fajtojások!

Reitter Úszkár

főkapitánynál

Nagybecskerek
kaphatók!

Elsőrendű Angliából hozott fajtisza telivér.
Hőfőher orpington, Hőfőher Wyandotte (Amerikai kitünő téli tojók), Sárga orpington, Fekete Langsán, Kendermagos, Plymouth Rocks; továbbá Hőfőher
.. .. óriás pekingi kacsá. — Tojások darabja 60 fillér. ..
Rázásmentes biztos ingyenes! ::: Allami nagy aranyérmek.
csomagolás, faladákban Legelső győzelmi díjak, hazai és külföldi legelső és legnagyobb kitudntetések.
Őszi szállításra fenti állatokon kívül nagystilű angol emdeni libák is előre megrendelhetők. □ □ □ □ Darabja 25 korona.
Kitudntetések: Arad, Budapest I, Budapest II, Bécs, Berlin, Belgrád, Győr, Lugos, Lovrin, Nagybecskerek, Nagyvárad, Pozsony, Pécs, Pancsova, Szófia, Szatmár, Szeged, Szabadka, Temesvár, Temesvár, Temesvár, Veszprém, Zenta,

2110 sz. Kig. 1913. Dunapataj község Elöljáróságától.

Hirdetmény.

Alulírott községi előjáróság közhírré teszi, miszerint **Dunapataj** (Pest-m.) 5899 la-
kossal és 5 vásártartási joggal bíró és ország-
gyűlési képviselőválasztási székhelyül szol-
gáló **nagyközség tulajdonát képező**

nagyvendéglő épület

összes helyiségei **1913. évi július hó 28-án délelőtt 9 órakor** a köz-
séghezánál tartandó nyilvános szóbeli árve-
resen 1914. évi január hó 1-től számított

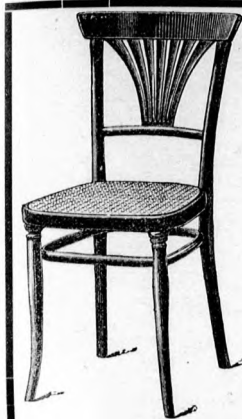
5 évre haszonbérbe fognak adatni.

Kikiáltási ár 2000 korona. A kikiáltási ár 10%-a az árverés megkezdése előtt bánatpenzül letendő.
Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt a vezető jegyzői irodában megtekinthetők.
Dunapataj, 1913. július 9-én.

ELŐLJÁRÓSÁG.

Temesvári Polgári Serfözde R.-T. Temesvárott.

Hazánk legnagyobb vidéki sörfőzdéje tisztelttel ajánlja a legfinomabb világos söröket pótló dupla korona sörét, azonkívül kitűnő minőségű márcziusi, udvari, dupla márcziusi bajor, stb. sörét. Különlegesség: Corvin-sör. (Corvin védjeggyel.) Árjegyzékkel szívesen szolgál a vállalat. Budapesti főraktár: IX., Gyep-utca 58.

„MUNDUS“

EGYESÜLT MAGYAR HAJLI-TOTT FABUTORGYÁRAK R-T

Központi iroda:
BUDAPEST, V., BÁLVÁNY-U. 4.
Telefon 89—51.

Raktár:
BUDAPEST, IV., KOSSUTH LAJOS-UTCA 15.
Telefon 107—64.

GYÁRAK: Besztercebánya, Borosjenő, Ungvár, Varasd, Vrata.

Mindennemű hajlított fabutor és kerti butor.

Ajánlja kávéházi és vendéglő berendezésekre csinosan kiállított gyártmányait.

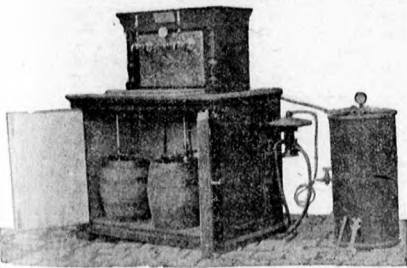
DREHER ANTAL SERFŐZDEI R.-T. BUDAPEST-KÖBÁNYÁN.

Városi iroda: VIII., József-utca 36. Saját palack-töltés. Ajánlja kitűnő minőségű ászok-, király-, márcziusi-, kiviteli márcziusi-, korona- (à la pilseni), maláta-, bajor-, dupla márcziusi- és bak-sörét. Különlegesség: dupla maláta kősör, kőkorsókban. Nagyobb sörmenyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

Eladó vendéglő. Vendéglőmet, mely áll 3 vendégszoba, 2 lakó szoba, 1 pincze, 2 konyha, 2 kamra, 1 jégverem, fedett kerthelyiség, 2 tekepályával, villanyvilágítással és a jelenlegi építkezés alatt álló járásbírósi palotával szemben van, kedvező feltételek mellett azonnal eladom. Bővebb felvilágosítást ad a tulajdonos: **Wolf Lajos** vendéglős, Dombóvár.

Teljes italmérési berendezések, sörkimérő-készülékek

folyékony szénsavval, vagy légnnyomással való üzemre, pálinka-, sör- és borkimérő-pultok kimérőcsapok vezetékek és az összes szerelvények.

Dr. WÄGNER ÉS TÁRSAI
Bpest, IX., Tinódy-u. 3.

Elsőrendű különlegességi gyártmánya.

Legnagyobb gyár e szakmában.

Tessék 16. számú árjegyzékünket kérni.

Törley

Talisman

A Budafoki Magyar Királyi Pinczemeszteri Tanfolyam által kezelt **kincstári borok** és a földmivvelésügyi magy. kir. miniszterium felügyelete alatt álló „Magyar Királyi Országos Központi Mintapincze” Főelárusítója **BELATINY ARTUR** Központi iroda és raktár: Budapest, Üllői-ut 60. Telefon 53-32.

Idei csemege-mézet hegyi málnaszörpöt legjutányosabban vehet a **Bakonyvidéki méz- és terményértékesítő vállalatnál VESZPRÉMBEN.**

Kérjen mintázott árajánlatot!

Postadoboz virágméz K 7.—

„ Demijohn málnaszörp „ 6.50 bérmentve.

HIRDET MÉNY.

A „Ráczkevei Casino“ által bérelt „Fekete Sas“ vendéglő 1913. évi október 1-től kezdődőleg albérletbe kiadatik.

A feltételek nálam és Dr. Jeney Pál háznyag urnál meg tudhatók. — Ráczkeve, 1913. évi június hó 30-án. **Grassl Hugó**, kir. tan., casinoi elnök.

Asztali borok!

1912. évi fehér hektója 44, rizling 48 kor. (3-szor fejtett.) Nagyobb vételnél árkedvezmény. Későn szüreteltem, boraim kellemes savanykásak, kitűnő **korcsmai bor.** Kölcsönhordó! Minta 30 filléres bélyeg ellenében **Buding Ede** szőlőbirtokosnál Nagyösz. (Torontál-m.)

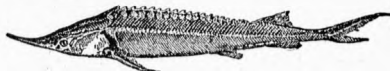
BOR. 15 hektó első osztályú 1908. és 1911. évbéli **veres mènesi bor eladó**, melyből 8 hektó a mènesi és 7 hektó a hátszegi pinczében van. — **Báts János**, Hátszeg. (Hunyad-megye).

Seifert Henrik és Fia cs. és kir. udvari tekeasztalgyár. Császári és királyi szabad. jégsekrengyár. **Budapest, VII., Dob-utca 90. sz.** Árjegyzékek vidékre ingyen és bérmentve.

Najman József hentes - mester Budapest, VIII., Német-utca 21. sz. Szállít vendéglősök, kávé-sok, korcsmárosok stb. részére a legjobb minőségű virstliket, kolbászokat napi áron. Megrendelések pontosan teljesíttetnek.

Vendéglősök figyelmébe!

ajánljuk állandóan rendelkezésre álló, **saját halászatunkból fogott**, minden fajú **friss dunahalainkat**, melyeket t. rendelőinknek a legolcsóbb napon, **bármily kis mennyiségben is**, a legnagyobb gondal csomagolva és pontos időre szállítunk.

Főherczegi halászati központ, Apatin (Bács m.)

KIVÁLÓ UJ
FAJBOROK!

Meghívás.

ÖBOROK NAGY
VÁLASZTÉKBAN

Visontai és Mátrahegyaljai Szőlőtelepek BORÉRTÉKESÍTŐ RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA.

Elnök:

Igazgatóság székhelye:

Nagyméltóságú Dr. Kállay Zoltán v. b. t. t. Gyöngyös, (Fő-tér, Lubyház, Új bankpalota.)
Hevesvármegye főispánja.

Sörgyöncím: Visontamátra.

Postafiók 1 szám. TELEFON 99. Postafiók 1 szám.
Hazánk legnagyobb termő hegyi oltvány szőlőtelepei: Beültetett terület
540 hold. Evi termés 12,000 Hltr.

Ó — 1901—1911. évjáratu — és új fajborok. Pecsénye, csemege, szomorodni és aszu-borok.

A t. vendéglős urakat meghívjuk szőlőtelepeink pinceszétének megtekintésére, szükségletünk méltányos árban, idejekorán való biztosítása céljából

Bortfajok: Mézes, Ezerjő, Rizling, Furmint (Som), Hárslevelű Muskát-Otonell, Cheasselas, Kövidinka, Pozsonyi, Erdei, Mustos, Madelaine, Kadarka, Ottello, Oportó, Burgundi, Kabernet.

Budapesti képviselet: X. Bánya-utca 12. — Telefon 122—41.
Zala-, Vas- és Somogy megyei képviselet: Polgár Dávid és Társa urak, Budapest, VI., Frangepán-utca 12. Telefon 144—14.
Erzsébetfalvai képviselet: Lauer József ur, Budapest, V. Alkotmány-utca 4

Kőbányai Polgári Serfőző R. T. BUDAPEST-KŐBÁNYA

Gyártelep és központi iroda: IX., MARGLÓDI-UT 17. a köztemetői villamos mentén
Központi iroda telefon számai: 56—46, 56—03 és 129—95.
Szállítási osztály: 136—38.

Városi raktár és iroda: Népszínház-u. 22. Telefon „József“ 21—91.
Kivitel iroda: FIUME máv. III. a) raktár ■■ Telefon 484 és 681
Gyárt világos és sötét söröket a legfinomabb minőségekben és szállítja hordóban és palackokban **minden világrészbe**. Amely kiállításon részt vettünk, mindenütt a legmagasabb díjjal lettünk kitüntetve, 8 Grand Prix tanuskodik sörünk páratlan minősége mellett. Nem kisebb súlylval bír sörünk megítélésénél azon kimagasló tény is, hogy az összes velünk egykoru söröződek között egész Európában mi gyártjuk a legtöbb sört.

Képviseleteink vannak az ország minden jelentékenyebb, helyén és a külföld főbb piacain, mint: Wien, Milano, Venezia, Róma, Nápoly, London, New-York, Buenos-Ayres Alexandria, Kairó, Smyrnas, Tunis stb.

